

11. Maremma

Parco Naturale dell'Uccellina

11. Maremma

- et opdyrket sumpområde i det sydlige Toscana

Maremma (*la Maremma*) er et overvejende fladt kystområde på ca. 10.000 km² mellem Cecinaflodens udmunding (syd for Livorno i Toscana) og byen Civitavecchia i Lazio. Det centrale område i den toscanske Maremma er den ca. 100 km² fredede park, *Parco Naturale dell' Uccellina*, ved Ombrone flodens udmunding syd for Grosseto.

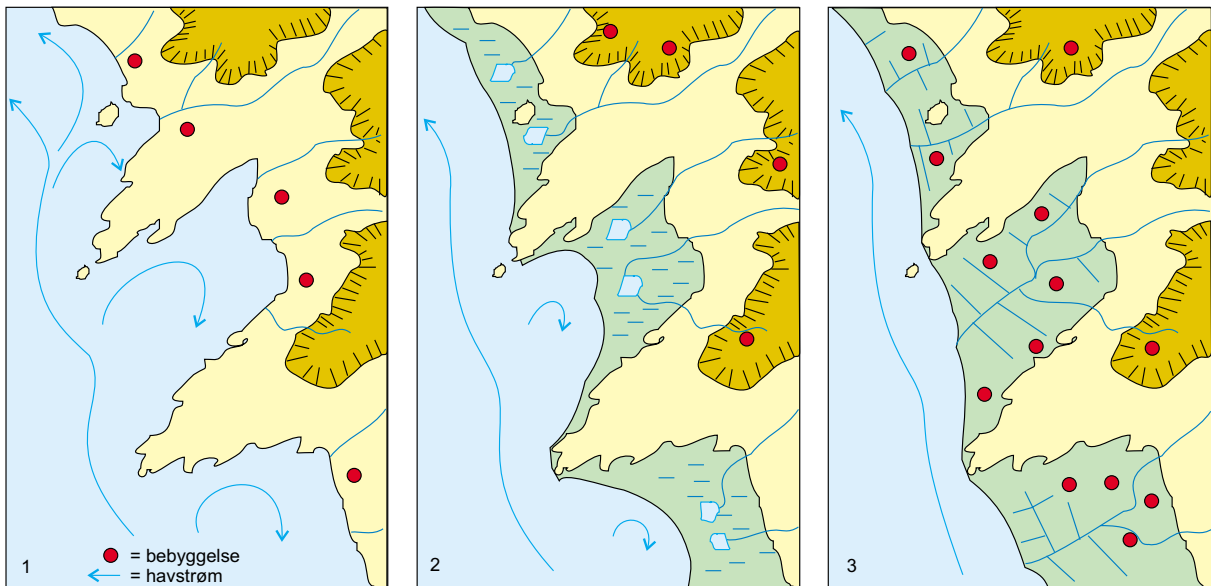
Et sumpet område

Maremma var tidligere et lavtliggende sumpet område langs med kysten, hvor vandet stagnerede, fordi havstrømme med materialetransport udlignede kystlinjen og afspærrede fjorde og bugter. De afspærrede bugter og fjorde er med tiden omdannet til laguner og opfyldt med flodaflejringer,

der ofte blev oversvømmet. Flodernes frie udløb til havet blev bremset ved denne proces.

Romernes landvinding og efterfølgende forfald

Etruskerne forsøgte uden større held at afvande de sumpede områder i Maremma, men romerne var de første, for hvem det lykkedes at grave kanaler, afvande og opdyrke sumpene i området. Efter romerrigets sammenbrud i slutningen af 400-tallet forfaldt afvandingskanalerne, som efterhånden blev tilstoppet. Maremma blev herefter omdannet til et ugæstfrit vildnis af sumpe med stillestående vandhuller, hvor bl.a. malariamyg trivedes godt. Dyrkningen blev vanskeliggjort og op-

Skematisk fremstilling af kystudligning og beboelse i Maremma-området.

- 1) Tidlig fase: Dybe fjorde skar sig ind i landet. Bebyggelsen fandtes i lavlandet på overgangen mellem bjergene og havet. Floderne havde frit udløb til havet.
- 2) Mellemfase: Havstrømme med materialetransport og -aflejring udlignede delvis kysterne og opfyldte fjordene. Flodernes frie udløb til havet blev forhindret og sumpede områder med stagnerende vand opstod i de tidligere fjorde. Malariamyg tvang befolkningen og bebyggelserne op i bjergene.
- 3) I dag: De sumpede kyststrækninger er nu blevet afvandet og bebyggelserne er flyttet ned på det lave, afvandede land med de tidligere sumpede laguner.

Maremma

Kendt italiensk folkevise:

*Tutti mi dicono, Maremma, Maremma
a me mi pare una Maremma àmara.
L'ucello che ci va perde la penna
io c'ho perduto una persona cara,
sia maledetta Maremma Maremma,
sia maledetta Maremma e chi l'ama.
Sempre mi trena il cor quando ci vai,
che ho paura che non torni mai.*

Oversat til dansk:

Alle snakker om Maremma, Maremma,
mig synes Maremma at være bitter.
Fuglen på denne egn taber sin fjerpynt,
jeg har mistet en kær person.
Maremma, vær forbandet Maremma,
ligeså den, der elsker Maremma.
Altid mit hjerte bæver, når hid du drager,
jeg frygter at du aldrig kommer tilbage.

Denne kendte italienske folkevise udtrykker, hvordan befolkningen opfattede Maremma-området før landbrugsreformerne i 1951 forbedrede levevilkårene i det malariaplagede område.

hørte efterhånden. Befolkningen blev tvunget til at forlade Maremmaen og søge op i højlandet. Området forblev stort set uopdyrket indtil 1700-tallet.

Jordforbedringer og landbrugsreformer

Storhertugen af Toscana, *Leopold II*, iværksatte i 1828 de første jordforbedringsarbejder med af-

Afvandingskanal i Maremma.

vanding og udtørring af det sumpede og fugtige Maremma. Ved Italiens samling i 1861 var det imidlertid kun 55 km² som var blevet tørlagt. Den politiske interesse, og dermed også den økonomiske interesse, var ikke særlig stor.

I 1928 dannede bønderne i Maremma en sammenlutning til forbedring af et landområde på 316 km² langs med Ombrone floden. Vandløbene blev reguleret fra deres udspring i bjergene. Der blev anlagt pumpeanlæg og opslemningsdamme samt gravet kanaler. Ved hjælp af insektgifte lykkedes det i 1950'erne at få udryddet malariamyggen.

Maremma blev umiddelbart efter anden verdenskrig et kerneområde for bondeopstande. Derfor iværksatte den italienske regering i 1951 en række

Landbrugsreformerne ændrede landskabet betragteligt. Der opførtes en række små to etagers landejendomme med bolig og udhus i samme bygning. Stald og lade lå i underste etage, mens boligen lå i øverste etage.